

ko ganjem mahnil z roko) ... Khuen je prestrašen zaklical: „Veličanstvo, za božjo voljo ...“ A Cesar je mirno odgovoril: „Sedaj ni čas za sentimentalnosti — je že tako! Jaz sem celo zadevo dobro premislil. Meni ne preostaja drugega in Vi morate s tem brez-pogojno računati. Rezolucija mora izginiti iz sveta in sicer prav hitro, drugače je prepozno“ ...

Khuen je potem seveda takoj ustregel cesarjevi želji. Izdalo se je tudi posebno pismo na ogrski narod. Prvič je sprožena misel: kaj bo, kaj bo, ako naš tako vroče ljubljeni cesar zapusti habsburški tron? Ta prizor je na vsak način velepomemben in je napravil tudi v vsej javnosti velikanski vtis!

Sredstvo

za varčenje

so praktične

MAGGI^{JEVE} kocke

a 5 h

za 1/4 litra

najokusnejše goveje juhe.

Ime MAGGI jamči za skrbno pripravo in izvrstno kakovost. 391

Nesramnosti dra. Verstovškega.

C. k. profesor na nemški gimnaziji v Mariboru, državni in deželni poslanec dr. Verstovšek je pravi vzor pobalinskega politika. Mož se gotovo ne spominja rad svoje ne prelepe preteklosti; saj ve vendar vsak človek, da je dr. Verstovšek prodal svoje nekdanje tako vroče liberalno srce za čisti dobiček, ki ga živi danes kot klerikalni voditelj. To svojo umazano preteklost hoče zdaj prikriti s pobalinskim kričanjem, psovanjem in obrekovanjem. V svojem prvaško-klerikalnem pogumu izrabja pri temu poslančevu imuniteto, kakor storijo to v splošnem le najbolj korumpirani in propadli poslanci naše itak v vsakem oziru nizke zbornice. Resni ljudje so se že trudili, da bi Verstovškega dobrih manir priučili, ali — zamanj. Zato se mu bode moralo pošteno ušesa naviti, da bode njegove pobalinske hujskarije konec.

Cela zadeva z dr. Verstovškom stoji tako-le:

Zločini v čenstohovskem samostanu.

(Nadaljevanje in konec).

Piotrkov, 6. marca.

Že dokončno dokazilno postopanje je bilo na željo zagovornika Rudnickega zopet v ponedeljek odprt, da se dopolnijo nekatere izpovedbe. Nato je včeraj govoril državni pravdnik.

O zapuščini p. Bonaventure

je izpovedala sestra umrlega, Ana Kulamovičova, da je zahtevala zapuščino od prijorja p. Reimanna, toda zastopnik.

Priča Szymanski, slaščičar v Čenstohovu, je to potrdil in izpovedal, da je v imenu Ane Kulamovičove potem sam zahteval, naj mu prijor izroči denar in drugo zapuščino p. Bonaventure, toda tudi popolnoma brezuspešno. Prijor mu je rekel: „Dobro, dobro, Karček — toda dal mi ni ničesar.“

Ta čedni in značajni poslanec imel je dne 3. decembra 1910 in dne 7. decembra 1911 v zbornici govore, v katerih je poštene davkoplačevalce in nemške uradnike na nesramni način opsoval. Obenem je sprožil celo vrsto neresnic, obrekovanj, zavijanj in sumničenj. Takrat mu nikdo ni odgovarjal, kajti vsakdo ne mara dotakniti takega človeka, ki menja svoje politično prepričanje kakor srajco. To je njegovega govora ga je sicer v zbornici predsednik k redu poklical in Verstovšek je tudi tak klic k redu glede psovka sprejel. S tem je torej v javni zbornici sam priznal, da je napačno nastopal. Vkljub temu pa izdal je ta značajnejše svoje govore v posebni knjižici, da bi nezavedne svoje klerikalne backe hujskal in begal. Ali ni to vrhunec politične podlosti?

Nemški napredni poslanec Marckhl je vsled tega tudi nastopil. Izdal je „odprto pismo“, ki smo ga tudi v „Štajercu“ objavili. V tem pismu očital je nemški poslanec dr. Verstovšku „neresnice“, „zavijanja“, „sumničenja“ i. t. d. Pečatil je torej dra. Verstovškega v javnosti za lažnika in zahteval, da ga ta toži. Ako bi bil Verstovšek pošten človek in ako bi bil prepričan o resnici svojih trditev, moral bi poslanca Marckhla tožiti. Tako bi se bilo pred sodnijo dokazalo, kje je resnica in pravica. Ali tega poštenega koraka dr. Verstovšek seveda ni storil. Molčal je raje 3 tedne dolgo. Potem pa je zopet na podlagi imunitete poslanca iz novega v zbornici psoval, lagal in obrekoval. Dokazati ni mogel resnice svojih trditev, zato je raje naprej lagal.

Poslanec Marckhl je bil vsled tega prisiljen, da v javni seji zbornice dokaže vso lažnjivost tega slovensko-klerikalnega voditelja. Storil je to v daljšem govoru, kateremu naj posnamemo le sledeče važnejše točke:

„Popravljam dejansko, da sem v položaju, dokazati svoje proti Verstovšku naperjene trditve pred sodnijo. Dr. Verstovšek trdi, da sem zato izven ture avanziral, ker sem l. 1895 nekega sedanjega poslanca obsodil (grš se za nekega soc. dem. poslanca, ki ga je Marckhl svoj čas kot sodnik zaradi krive prisege obsodil!) To je največja neresnica, kar jih more biti. Jaz sem avanziral šele pozneje in popolnoma v redu. Verstovšek trdi, da jaz mlade uradnike narodno korumpiram. Vsi uradniki obeh narodnosti mi lahko pričajo, da nisem nikdar ne ustmeno ne pismeno na nobenega uradnika glede rabe jezika vplival. Neresnično je, da % davkarskih uradnikov na spodnjem Štajerskem ne zna slovensko in da nemški „Volksrat“ nemške uradnike nastavlja ter plačuje. Ali ni to velikansko sumničenje in žaljenje? Dr. Verstovšek je trdil, da pravni praktikant Scheffener ne zna slovensko. Res pa je, da je napravil izkušnjo v slovensčini z odliko in da zna celo češko. Verstovšek trdi, da brez ozira nato, ali zna obtoženec nemško ali ne, predsednik in državni pravnik nemško obravnavata in da se v kazenskih zadevah le nemške sodbe izdajajo. To je neresnično, kar se vsakdo lahko sam prepriča. Nadalje trdi Verstovšek, da je v Rogatcu nemški sodnik neko slovensko družbo izzival, ker je slovensko govo-

Zdravniško mnenje.

Dr. Gurbski je v imenu svojih dveh tovarišev izjavil, da je bil umorjeni Václav Macoch napaden v spanju.

Macochova izjava.

Nato se je oglasil p. Damas Macoch, da bi rad še nekaj povedal sodišču. Govoril je tako tiho, da ga je moral predsednik poklicati na stopnice tribune. Za Macochom so stali štirje stražniki. Macoch je nato izjavil:

„Divan sem prinesel v celico s pomočjo Zaloge. Ta je vložil vanjo truplo in jaz sem mu pri tem pomagal. Ko je bilo vse gotovo in truplo zavito, je poklical Zalog drugega samostanskega hlapca Blasikieviča in oba sta odnesla divan van. Blasikievič je vprašal, kaj je v divanu, da je tako težak, toda izvedel ni ničesar o truplu. In še par besed hočem izpregovoriti o Heleni Macochovi. Pripeljal sem se z njo v Varšavo ter ji povedal, da je njen mož odšel v

Am. Res pa je, da so neki slovenski in študenti v nemški gostilni zlasti z „žirak“ klici na Srbijo Nemce izzivali in trav je le sodnik pred tem obvaril, da niso tepeni. Verstovšek trdi, da sta na spodnjem jerskem le dve sodišči za Slovence določeni pa je, da imajo sodniji v Gornemgradu, a n skem, Sevnici, Brežicah, Sv. Lenartu, Šmarje do zadnjega časa tudi Ormožu slovenske lač. stojnike. Nezaslišano sumničenje je, da se ve, očitana neresnična. Verstovšek je nadalje o t da je bil neki obdolženec (Bratuša) na smotit sojen, ker sodnik ni znal slovensko. Res arje da dotični obdolženec zna oba jezika, d sodnik (sedanji državni pravdnik v Ljbl istotako. Bratuša se je sam pred orožn potem pred sodnikom obdolžil umora hčernana priznanje ponovil je tudi pred porotnim soda r Porotno sodišče je obstajalo iz 3 sodnikov te venske narodnosti, na porotni klopi so bili ko del Slovenci. Vkljub temu, da se mu je o d da bode morda obsojen, je Bratuša svojo go žitev ponovil. Istotako njegova žena, kšlit njen spovednik z najboljšim namenom pa o čal priznanje. (Ves ta slučaj je že davno isor nen, ali Verstovšek laže naprej!) ... arje čas so klerikalci slovenske nike grdo napadali, zdaj napadaj ške ... Jaz sem pripravljen, pošteno krito za svoje trditve resnico dokazati in u grožnja me ne bode vstrašila, da branim ki se tukaj sami braniti ne morejo. Mira puščam zbornici sodbo (živahno prizna ploskanje).“

Tako je nemški poštenu poslanec lažnjivo hujskarijo tega Verstovškega, ka celo lastni slovenski sobratje breznačajn obraz mečejo.

Dr. Verstovšek je zdaj z nost navadni strahopetni lažnik in s ludi za poštene Slovence — obsojeni.

Telegrami.

Lepa naša zmaga.

Hoče, 3. aprila 1912. Danes so se volite v Bohovi. Prvaški nasprotniki peli vse moči, da bi to napredno občino je roke dobili. Vsi farski hujskači so na in gonja je bila velika. A vse zamanj. Pve. čem boju so naši vrli somišljevi vendar na celi črti zmagal izidu volitev prinesli bodemo prihodnj nejšje poročilo. Za danes čestitamo prednim Bohovčanom prav iz srca! Dkdo dejo tako zvesti in trdni možje v Bohovi, še časa ne bode zmagala klerikalna zhrabrnost. Op. ur.)

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 2. aprila. Na Ojaja postaja politični položaj vedno resnejši. Čaga jeva potrpežljivost je prekipš te in zato bode bržkone cesar prestolonašne Franca Ferdinand kot svojega namest za Budimpešto poslal. Govori se tudi, da stari

Ameriko. Ko je to slišala, je omedlela. K O zopet zavedla, je jokala ter me pošiljala n d da bi poiskal Václava. Šele tedaj sem j pna resnico. Toda ona mi ni verjela. Ko se aga tem prepričal, je hotela iti na policijo, a je naznani. Jokaje sem jo prosil, naj tega n edil na kar je zahtevala, naj se sam nazna avenge tega ni dosegla, sem ji grozil z revol bi Dajal sem ji denar, toda ona ga ni gemo Helena ni nikdar sama od mene zahten te j narja. Dajal sem ji vse dobrovoljno. i r dei

Izjava p. Olesinskega.

Tudi p. Olesinski je hotel podati a je izjavo, v kateri je rekel: „Macoch je najo meni, da me je videl prihajati iz samobly blagajne. To je popolnoma naravno. Vsa tntu je mogel videti, vsaj sem bil takrat zakr rijo mi je ta posel poveril prijor. Toda nihd Macoch me ni videl, da bi kradel.“

Na to je ob splošnem razburjenju

ustavo za nekaj časa razveljaviti in Khuena za kraljevega komisarja z neomejenimi pravicami določiti. Na vsak način prinesli bodo že prihodnji dnevi prav resne dogodke za Ogrsko.

Rudarji v Trbovljah.

Trbovlje, 1. aprila. Rudarji so sklenili da ne vstopijo v štrak, marveč da sprejme raje od družbe dovoljeno 5% no izboljšanje plač. Obenem so stavili na družbo še nove zadržane.

Morska nesreča.

Melbourne, 3. aprila. Parnik „Kooban-na“ se je pri Avstraliji vsled groznega viharja potopil; nikogar in ničesar ni bilo mogoče rešiti. Utonilo je 130 oseb i. s. 80 mornarjev ter 50 potnikov.

Hrvatska v izjemnem stanju.

Zagreb, 3. aprila. Cesar je imenoval bana Cuvaja za kraljevega komisarja na Hrvatskem in v Slavoniji. S tem stoji Hrvatska v izjemnem stanju. Vse zakonodajne in druge pravice so vzete in vsa moč je v komisarjevi roki združena. S tem je odgovorila vlada na brezuspešne poskuse, urediti politične razmere. Ban Cuvaj izdal je takoj oklice na oblastva in narod ter posebna določila glede časopisja, zborovalne pravice in policijstva. Razburjenje po deželi je veliko.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

Dopisi.

Bohova pri Mariboru. Lepo mirno smo živeli doslej nemški in slovenski kmetje v Bohovi. Naj so bile katerekoli volitve, vedno je bila zmaga gotova na napredni strani. Nobene hujškarije nismo marali, vse klerikalne hecarje smo zapodili iz naše vasi. O klerikalnih advokatih in farjih nismo hoteli nič čuti. Postal je vse drugače! Že znani Kranjc, ki je več s kajho poznani kakor s cerkvijo, je začel hecati. Potem je prišel kaplan Baznik; ta je šele ta pravil! Pomagata mu tehanit in kaplan Šeško. Za volitve v gmanjsko starešinstvo so se naši črnuhi silovito pripravili. Po noči v hudi temi so imeli neko svoje zborovanje. Pri Jernejčku se jih je zbralo toliko, da je bilo tam bolj črno kot noč. Videli si Baznika, Šeška, suhega Franceljna, grdo gledajočega Stefana, celo iz Maribora je prišel neki hujškar. Pravijo, da je bil povsod Tonetu. Šeškeji in mariborskem hecarju Žebotu pa zatrobimo, da si ne bomo dolgo te hujškarije dopasti pustili. Po noči mir! Mi ne po-

trebujemo nobenih smrkovih komandantov, ker smo sami dovolj stari in pametni. Jerobov ne maramo, posebno pa takih ne, ki v črni suknji hodijo k nam prepire delati. Naj ostanejo hočki črnubi lepo pri miru v hočkem farovžu, Tone pa v njegovi „špehkamri“, mariborski hujškar Žebot pa v svojem gnezdu. Mi Bohovčani si bomo svoje zadeve že sami uredili! Čez našega „Štajerca“, ki ga vsi ljubimo, si ne pustimo nič reči. Mi ga od dna srca poznamo, da je naš, mi pa njegovi. Pri volitvah pa bodete črnubi tako tepeni, kot vrbova piškalca. Črnubi, marš domu za peč!

(Op. uredn.: Prerokovanje se je že izpolnilo. — pri volitvah so klerikalci grozno propadli in zmaga je naša!)

Polenšak. Dragi „Štajerc“, pri nas je bila dosedaj navada, da smo stariši vprašali otroke, kaka pridiga da je bila in tudi kakršni nauk da je bil. Dne 24. t. m. je vprašal oče večih otrok, kakršni nauk je bil, otroci so bili vsi tihi; oče zahrlni nad otroki: kaj mi ne boste povedali? Torej najstarejši v strahu reče očetu: ne upamo Vam povedati. Zakaj pa ne? vpraša nadalje po daljšem obotavljanju. Rekel je otrok: Ne vprašajte nas, ker smo druga ne slišali kakor „kurve“! Oče se je prijel za glavo in ni več vprašal ter je tam pri sebi zažugal, da ne pusti več otrok k pridigi in ne k krščanskemu nauku, ker je to pohujšanje otrok. Pri nas je bila tudi poprej navada, da so duhovniki molili za vboje vdove in sirote; tudi so učili, da moramo stare spoštovati. Sedaj je vse drugače. Naš za duhovnika nesposoben Podplatnik pravi, da se stari ljudje „Bogu studijo“ in da so stare žene „grde babe“, za vdove pa bi najbolje po njegovem mnenju bilo, da bi jih na gomači sežgali. Poslušajte, dragi bralci! Tukaj imamo vdovo s tremi malimi otroki in njeno zemljišče obseže ¼ orala. Ker je uboga vdova s svojimi otroki res zlo v sili, ji je dala teta eno majhno njivo, zraven zapuščeni vinograd in eno jamo, v kateri je bil pesek in šoder; iz tega je še morala plačati 200 kron. Pokojni župnik Valenko pa je nagovoril omenjeno teto, da naj napravi testament, da sme cerkev iz iste jame šoder in pesek jemati, katerega tudi ta vdova ni branila. Ker pa je vdova sirota, da večje ni treba iskati, je prodala šoder iz jame okrajnemu zastopu ptuškemu v starem vinogradu, da je zamogla preživeti sebe in svoje male otroke. Nevredna imena župnik Podplatnik pa ji je prepovedal, da ne sme šodra prodajati in jo je šel tožiti. Dne 28. marca je bila komisija in so ji vzeli star vinograd z jamo vred in sirota je sedaj brez kruha. Torej zadnji grizelj kruha je iztrgal iz ust vboji družini! K čemu da sta zlo delovala ključarja Cvetko in Šamperl; zakaj bi nje vse vest pekla, ako bi jo imeli. Ključar Cvetko je tudi dobil od navedene tete lep travnik, iz katerega bi mogel davati svoji materi „zgovor“; ali ta pobožni ključar je začel tako preklinjati, da je mati morala odstopiti od „zgovora“. Torej pozivljamo pobožnega ključarja, naj on tudi da travnik cerkvi, ker je njegova hčer že toliko prisluzila, da ja ni taki siromak, kakor uboga vdova njegova sestrana. Sedaj pa se je našla oseba prijateljica pokojne tete in teta je ji rekla, da so jo g. Valenko prosili za pesek iz jame in jim je obljubila: saj vendar ne bodo ubogi vdovi veliko škode delali. Torej pogledimo sedaj: ti požrešneži so hoteli vzeti

celo posestvo ter ji zraven povzročili ogromne stroške! To je novodobno krščanstvo!

Farani.

Polenšak. Dragi „Štajerc“, z mojim lastno-ročnim podpisom objavi, kake pridige imamo na Polenšaku. Naš župnik Podplatnik zdaj vedno pridigne o „kurvah“ in „kurvežih“. Tako tudi na Marijin praznik ni tega opustil; pridigal je, da smo vsi brez izjeme, zakonski in ledični „kurve“ in „kurveži“. Dragi „Štajerc“, kaj praviš Ti k temu? Ali ni to pohujšanje nedolžnih otrok? Pridigoval je tudi, da nobena ženska ne more drugače v cerkev, da se po moških „rajsa“. Jaz svetujem č. g. Podplatniku, da si on naj to pridigo obdrži za svojega mežnarja, za nas vse druge pa naj da napraviti drotnati spičnati plot, da se bodo ženske po drotni rajšale, ne pa po moških.

Martin Golnar, posestnik v Hlaponcih št. 46.

Sv. Trojica v Slov. gor. Kako lepe uspehe ima nemška šola, se od dneva do dneva natančneje vidi in tembolj veljava te šole raste, čimbolj jo hočejo njeni nasprotniki zaničevati. Še te nedolžne otroke morajo po časnikihs psovati, ker so si ti otroci med seboj začeli neko igro učiti, katero so hoteli na velikonočni pondeljek predstaviti. Seveda bi poslušalci tudi sami majhni bili, tedaj rečimo bi bila to otročja nedolžna igra. V trgu o tem drugi ni vedel, nego otroci. Kar naenkrat prinese „Straža“ članek, da bodo v posojilničnih prostorih „šulferanjski“ otroci igrali in to ljudje ne smejo dovoliti, ker prostori so vseh udov itd. Tudi drugo psovanje ni izostalo. Ta članek je pod naslovom „od Sv. Antona“. Pisal ga je seveda Antonjevec, ker ja pri Sv. Trojici domačih hujškarjev nimamo; ali žalibog smo jih od vseh vetrov skup dobili, tako da še sedaj nedolžni otroci nimajo več miru. Nam se zdi, da sedaj nekomur v njegovem prostornem stanovanju že predobro gre! Bodemo ga morali na tisto „kamrico“ opominiti... Ali vas tako grozno peče, da šulferanjski otroci sami sebe k učenju spodbujajo, tako da imajo stariši lahko veselje z njimi? Takaj v okolici smo od takih predstav že večkrat kaj slišali in v „Slov. Gosp.“ veliko čitali. Ti igralci niso bili nedolžni otroci. Ravnatelj so bili gospod kaplan, neozhejen učitelj ali pa za silo mladi mežnar. Po vsaki predstavi je „Slov. Gosp.“ vsem igralcem slavo pel, posebno pa Micki ali Aniki, katera je ravno najlepša v fari bila. Gospod kaplan so hoteli večkrat na dom teh deklet se zahvaljevat in dekleta so bila tudi za posebno zahvalo večkrat h kaplanu povabljeni. In nazadnje še piše „Štajerc“, ta ojstra krtača, o tem: „Micka, katera je binkoštni pondeljek Marijo predstavljala, je mati postala.“ Tako so končale navadno te igre. Tedaj „Straža“ in „Slov. Gosp.“ in z njimi ti dopisnik in rešitelj slov. ljudstva in priljubljeni učitelj, piši drugokrat od svojih in kaplanovih pregeh in pusti nedolžne naše šolarje pri miru!

Iz Gaberja pri Celju. Očitna tatvina mladega klerikalca. Prevošček (fjaker) Jožef Jazbinšek iz Gaberja ostavljal je dne 25. marca, na praznik, popoludne svoj voz s konjem pred hišo gospej Ledl v Vojniku, ter šel v gostilno pit; a takoj je skočil mlad človek na voz ter zgine z njim in s konjem. Jazbinšek leti hipoma za njim, pa ga ne more dojeti, kajti tat je mladega, čilega konja neusmiljeno bičal, da je ta kar kolopiral. Ljudje, ki so ga srečavali,

Olesinski in Macoch pred krucifiksom.

Sodni dvor je temu privolil, na kar sta se Macoch in Olesinski postavila pred krucifiks in Olesinski je rekel Macochu v brk:

„Povem ti, zakaj si moril! Umor je bil posledica tvoje tatvine.“

Macoch je pri tem dvigal roke proti križu. Olesinski: On ni vzel denarja iz samostanske blagajnice...

Macoch: Ne bi torej potreboval ključa, če bi kradel v celici p. Bonaventure. Nato je govoril državni pravdnik.

* * *

Da karakterizujejo obtožene menihe, so prebrali na predlog državnega pravdnika Katramowskega odlomke dnevnika patra Starczewskega. Izmed teh odlomkov navajamo: napravilo Verstovška še predrznejšega. Zaradi

6. maja: Površno sem molil. Strastno sem poljubljal neko ženo. Včeraj sem dvakrat grešil z neko omoženo žensko.

3. junija: Površno sem molil. Strastno poljubljal.

18. junija: Površno sem molil. Včeraj nisem bil pri dveh službah božjih. Skušal sem zapeljati neko omoženo žensko. Včeraj in predvčerajšnjim sem pil.

30. junija: Samo enkrat sem se izpovedal. Maše nisem bral. Grešil sem z bratovo ženo. Poljubljal sem, pil in klet sem. Zvečer pred postom sem bil v gledališču.

5. julija: Površno sem molil. Včeraj sploh nisem molil. Pri božji službi sem bil razmišljen. Včeraj sem pijančeval in pri izpovedanju sem se tresel.

11. julija: Površno sem molil. Pil sem klet sem.

p. Olesinski: „P. Bonaventura Gavelčik je imel pod tlami skriven predalček. Tam je shranjeval denar. Imel je tudi svoj ključ od samostanske blagajnice in ključ od vrat. Njegov zaklad, ki ga je imel skritega v tleh, so nekega dne zasledili. Zaklad je kmalu nato izginil in p. Bonaventura je proglasil, da je bil okraden. Koliko je bilo tega denarja, ne vem povedati. Vsi pa vemo, da ga je bilo mnogo. Pred svojo smrtjo me je pozval p. Bonaventura v svojo celico ter mi rekel, da naj izpod divana potegnem skrinjico z denarjem ter skrijem denar v tla. Našel nisem ničesar, in takrat je začel umirajoči vpiti, da je bil okraden. Hotel je, naj se pošlje po policijo. Po njegovi smrti mi je dal Macoch tisoč rubljev ter mi rekel, da je ta denar p. Bonaventure. Obenem me je prosil, naj oddam denar prijorju.“ Nato je Olesinski prosil predsednika sodišča, da sme to povedati Macochu v brk.

se niso mogli prečuditi, zakaj toliko divja! — Jazbinšek najme voz ter z orožnikom stražmeštro, g. Viziakom, takoj tatú zasleduje, ter ga najdeta v osebi Andreja Bkoška v Dramljah pri neki gostilni, kjer je že tudi skušal konja prodati. Ta mladi uzmovce stanuje pri svojih stariših v Gradišah v Škofji vasi, pa se z okrađenim vozom ni proti domu peljal, temveč mimo Celja na Teharje in Dramlje. Oče Miha Bikošek je strastno klerikalen, in tako seveda sin, zatorej zopet nov dokaz: kjer je klerikalstvo, tam cveti vse hudo in nasprotno, pijanstvo itd. V tem slučaju pa ni več tiha tatvina, temveč „ciganski rop“, da pri belem dnevu, na praznik Device Marije, na državni cesti, v sredi trga, v pričó mnogih a neznanjih ljudi, takšno tatvino v vrednosti 700 kron v vsi predrznosti izvrši ter veliko ljudi na cesti srečava; konja pa je tepel in trpinčil, da je bil ves sestradan, zdelan in moker, ko so ga najšli. Pa duhovstvo mu tega ne bode v zlo šteló, vsaj je iz klerikalne hiše, kot takemu je vse dovoljeno. Mariborski zvijači so še celo Macoha, cerkvenega milijonskega tatu in roparja zagovarjali! — in vse vtajiti hoteli, kakor navadno. Samo napreden ne sme biti, ter pravične časnike ne sme brati, potem je vse dobro, sicer pa je vsa milost pri „Bogovih na zemlji“ zgubljena.

Tri krave,

ki dobijo vsak dan Vaccin v krmo, dajo toliko mleka, kakor drugače štiri in ostanejo vedno zdrave in krepke.

Tri svinje

se lahko z isto krmo mastne napravi, katero se rabi drugače za dve, ako se jim da vsak dan nekaj Sulinla. Za one, ki hočejo v svojih hlevih preprečiti vstop bolezni in ki se zanimajo za umstveno živalirejo, naj zahtevajo poudčno knjigo direktno od fabrike

Mr. T. Paraskovich,

navojiv. kamorni tifer., Dunaj, VI., Mariahilferstr. 51, poštni predal B 15, ali pa od sledečih depozitov: Gradec: Assmann Alois. Poldan: Hans Bergmann. Bruck a. d. M.: Johann Petz. Laški trg: And. Elsbacher. Prevalje: Heiner. Filipovski. Hatzeneder: And. Fritz. Josef Platzner. Maribor: Silvester Fontana jun. Riegersburg: Alois Dunkel. Gab. Koller. Mureck: Anton Preissmuth. Sv. Mohor: Hans Gasser. Seckau: Josef Gmeiner. Neudau: Ferd. Gortan. Burgau: Johann Gortan. Feldbach: Johann Gortan. Frohnleiten: Hans Grasnugg. Spittal: Franz Grehmmer. Friedberg: Julius Grill. Leibnitz: Josef Gschier. Wildon: Franz Xaver Haslinger. Spodnji Drauburg: Friedr. Hattenberger. Kirchberg: Josef Höllner. Velikovec: Johann Kanderl's Witwe & Sohn. Ebiswald: Karl Riesinger. Beljak: Johann Klembas. St. Vid na Glani: Johann Knaus. Mallestij: Josef Koller. Weiz: Josef Kehlhauser. Wies: Ferd. Koller. Celje: Anton Kolenc. Stainz: Ernst Kolmann. Radgona: Anton Korošec. Lafnitz: Franz Krausler. Kriegbach: Hans Krawagna. Fürstfeld: Johann Kanhhaus. Mürzzuschlag: A. Laschitz. Voitsberg: Karl Leitner. Ehrenhausen: Anton Ogris. Feldkirchen: Pettech & Jessernigg. Dechantskirchen: Hans Pinter. Kirchdorf: Ottokar Pischelli. Šmarje: Alois Pucher. Ptuj: Josef Podgorelec. Gross-St. Florian: Alois Puntigam. Deutschlandsberg: B. Purkarthofer. St. Ruprecht: Anton Rendsberger. Fehring: Johann Sandhofer. Saxenburg: Vinzenz Sommergerger. Greifenburg: Josef Socher. Kirchberg: Spar- und Konsumverein. Arnoldstein: Alois Schellaneer. Marenberg: Josef Schober. Paternion pri Bistrici: J. Stefaner. Grafendorf: Anton Strobl. Fehring: Fritz Wagner. Mitterdorf: Rudolf Wildner. Kindaerg: Franz Wildner. Knass: Anton Zöhret.

Boj za deco!

Zagrizenost od gotovih prakov nahujksanih ljudi presega že vse meje. To dokazuje sledeči slučaj, ki se je pred kratkim pred sodiščem dogiral.

2. avgusta: Že delj nego tri tedne nisem bil pri spovedi. Pri zadnji spovedi nisem bil odkrit in nisem priznal vseh grehov. Zamolčal sem, da sem grešil z neko omoženo žensko in celo z bratovo ženo.

4. oktobra: Klet sem, toda napil se nisem. V tem stanju sem izpovedoval. V zakristiji sem vzel pest grošev.

S tem smo poglavitne točke iz velike te sodnijske zaloigre objavili. Kakor smo že svoj čas poročali, se je sodba tako-le glasila:

Pater Damas Macoch je bil obsojen zaradi umora, ponarejevanja listin, poneverbe in tatvine na dvanajst let prisilnega dela in dosmrtno deportacije v Sibirijo, Helena Macochova na pet let ječe, pater Oleinski na dvainpol leta ječe, Panko na štiri mesece, Blasikievič na eno leto ječe, Cyganovski na teden dni zapora. Pertkievič je bil oproščen.

Mi gotovo ne spadamo med tiste, ki bi

Že pred leti določila je oblast krojaškega mojstra Georga Pritzl v Gradcu kot jeroba za sedaj 7 letno Terezo Laufer. Pritzl je poštenjak, ki je hotel vkljub svoji lastni revščini otroku boljše bodočnost preskrbeti. Vsled tega dal je otroka k zakonskim Diamant, ki so v vsakem oziru pošteni posestniki v Spodnjem Porčiču v slov. gor., v oskrbo. Da bi se otrok v poznejšem času lažje skozi življenje priboril, naročil je Pritzl, da mora iti v nemško šolo v sv. Lenart.

To pa je seveda klerikalno-prvaške hujksače v Porčiču z občinskim predstojnikom na čelu grozno razburilo. Pričeli so posovati in groziti, tako da je Diamant v bojazni otroka zopet iz nemške šole vzel in v slovensko dal. Ko je Pritzl o temu prvaškem nasilju izvedel, pisal je takoj na nadučitelja Jakoba Kopic na slovenski šoli v sv. Lenartu pismo, v katerem je zahteval, da se otroka všola takoj v nemško šolo, kjer ga hoče on kot postavni jerob nemško vzgojiti. Nadučitelj Kopic pa je bil dovolj nesramen, da je pismo enostavno prežrl in otroka nadalje protipostavno v svoji — „učilnici“ obdržal.

Ko je Pritzl videl, da na ta način ničesar ne doseže, poslal je začetkom julija lanskega leta svojo ženo v Porčič, da bi otrok nazaj v Gradec pripeljala. Tako je prišla torej mala Tereza v Gradec in je vstopila tam seveda v nemško šolo. Takoj nato pa so nekateri zagriženi prvaki brez vsakega vzroka in brez pravice zahtevali od sodnije, da se Pritzl odstavi kot otrokov jerob, da se otroka zopet zakonskim Diamant odda in v prvaško šolo pošlja. Obenem se je jeroba Pritzl naznanilo, kjer je otroka odpeljal (!). Sodnija je zadevo preiskala. Pritzl je izjavil, da pošlje otroka zopet nazaj k zakonskim Diamant, to pa le pod pogojem, da se bode otroka v nemško šolo pošljalalo. Tako je prišla mala Tereza v oktobru lanskega leta zopet nazaj v Sp. Porčič.

Komaj so imeli prvaki vzboga otroka v svojih krempljih, poslali so ga že zopet v slovensko šolo. Zakonska Diamant sta izjavila, da se ne moreta braniti pred prvaškim nasiljem. Baje je celo občinski predstojnik prepovedal (!), otroka v nemško šolo dati. S kakšno pravico je to storil, to seveda živ krst ne vè.

Zdaj seveda je izgubil tudi Pritzl svojo potrpežljivost. Obrnil se je na nadučitelja Flöry na nemški šoli v sv. Lenartu, ki mu je napravil vlogo na deželni šolski svet, katero je Pritzl podpisal in odposlal. Potom sodnije se je sedaj občinskega predstojnika opozarjalo, naj se ne vtičava v to zadevo in naj takoj otroka iz slovenske šole vzame ter v nemško šolo da. Vkljub temu je otrok v slovenski šoli ostal. Zdaj je spisal nadučitelj Flöry pritožbo, ki jo je podpisal Pritzl in odposlal dež. šolskemu svetu. Obenem je poslal Pritzl svojo ženo v Porčič, da otroka zopet v Gradec spravi. Žena je dobila otroka v slovenski šoli. Ko je nadučitelju naznanila, da bode otroka seboj vzela, rekel ji je prvaški hujksač Kopic, da zato nima pravice; grozil je ta nesramnež celo, da bode pošteno ženo zapreti

zaradi čenstohovskih zločinov obsojali ves duhovniški stan. Ne, prepričani smo, da se nahaja v katoliški duhovščini še mnogo mož, ki so resnično duhovniki in ki se z nami vred zgražajo nad zločini. Klerikalni listi seveda bi najraje vsako napako posameznika zvalili na celo stranko svojih nasprotnikov.

Res je, da je vera vsled škandala v Čenstohovu hudo trpela. Kajti pravoslavni popi imajo zdaj lahko delo pri napadanju katoliške vere med ruskim ljudstvom. In to se mora višji cerkveni oblasti že očitati, da je bila grozovito nemarna in da se skozi leta ni brigala za škandale v tem roparskem klostru.

Vbogo katoliško ljudstvo, kaj je postalo iz tvojih pastirjev! V globoki veri si nosilo svoje krvave krajcarje in jih darovalo čenstohovski Materi Božji, da so jih podli menihi potem zapravljali. . . Res, tudi na Ruskem bi potrebovali moža, ki bi znal z klostri tako obračunati kakor naš nepozabni kmetski cesar Jožef II. . .

(Konec).

pustil. Po našem mnenju bi bilo treba šolepobeg takim učiteljem zapreti . . .

Ta impertinentnež Kopic pa je bil celotaj. predrzen, da je bil celo tako predrzen, kakaj zaradi pritožbe, v kateri se je govorilo o nedejem nasilju, tožil Pritzla in nadučitelja Flöry čutil se je namreč Kopic na svoji „časti žaljenosti. Pred sodnijo se je dokazalo, da sta zakonski Diamant malo Terezo le pod pritiskom prvaških hujksačev v slovensko šolo dala. Prvaški hujksajoči učitelj Kopic vsled tega tožbo izgubil, kajti Priha in Flöry sta bila oproščena. . .

Ta slučaj je izredno zanimiv. Otroka spravili hujksači v svoje kremplje dobiti in tera namen so postavno in pravico v blato tjerja. Sram jih bodi!

Novice.

Veselo Velikonoč

vsem prijateljem, odjemalcem in sotrudnikom želita

uredništvo in upravništvo

„Štajerca.“

Odkrita beseda. Stari prijatelj našega

nam piše: Največa in najpogostejša hudoba vseh vrst se nahajajo ravno med hinavami (političnimi) duhovniki in sicer: pretepači, voprisežniki, zapeljivci h krivim prisegam, siljevci in prelomniki volilnih postav, zapram nedolžne šolske mladine, nečistniki, pohotljivi možkim spolom, ubijalci, morilci, goljuhi, tani na tisoče in milijone denarja, srebrnine, zlato, biserov, zlahtnih kamenov v romarskih cerk. itd. A pri vsem tem se zvejo in bliščijo, maziljence, božje namestnike, nedolžne kot Bogove na tem svetu. To je hinavstvo, danes naj omenim le par slučajev, to pa levi ker se delajo črni listi tako pobožni. Evrip 1) Golob, kaplan pri Novi cerkvi pretepal plesu (!) godca tako, da je postal ta do „pohabljenec“ (!) in sedaj skrivajo pretepač samostani ali v farovžih, ako ni všel v Amoy pa „Slov. gospodar“ molči! 2) Župnik Šak iz Črešnjecva pretepal je staro žensko, nam nele sam krivo prisegel, temveč še dve ožrtvi h krivi prisegi poučil in prisilil, ter j 3, 4 mesece v težko ječo porinil — pa „Slov. gosp.“ ga je še takrat „zagovarjal“! 3) Župnik Cuzek iz Kopanj na Notranjskem dobil je dni zapora zaradi grozitive pri obč. volitv vnotako pa se dela pri nas skoraj občno malim izjemkom, in edino s to pomočjo zatejejo, nikdar in nikoli pa po pravici. A „Slov. gospodar“ pa molči, ker samega sebe ne 4) Šlamberger, kaplan v Žetalah, vskrna mnogo šolskih deklet, dobil je dve leti ječe; pa uredniki „Slov. gosp.“ so molčali. 5) Weiglein, prior servitov v Langegu na avstrijskem je 14 letno dekle iz imovite zapeljal; zato je pobegnul, uredniki „Slov. gosp.“ pa molčijo. 6) Šorn, župnik v Belih vodah, mitorski grešnik z možkim ljubčekom . . . dniki „Slov. gosp.“ so ga takrat zagovarjali se je fari odpovedal. 7) Župnik Cielolkovski, Poljskem je veliko denarja ogoljufal, zdaj ga tiralnica. Uredniki „Slov. gosp.“ molčijo. Klerikalni poslanec „Ljudske stranke“ na Ogrskem, je vse vrste hudobije ugan ko so ga policaji prijeli, je „streljal“ na „Slov. gosp.“ molči. 8) Pater Damas Ma in njegovi tovariši so bili razuzdanci, pohot morilci, goljuhi, tatovi na stotisoče in mil v svojem samostanu in v romarski cerkvi uredniki „Slov. gosp.“, zakaj molčite o tem grozovitem hudodelstvu kot „nemi stanski zidovi“? Vas ni sram!? 10) Franca Anzelm v Nazarijih je dobil zaradi žaljenja več tednov ječe, ali duhovniški sobratje dali denarja in prilike, da je pravočasno v Am